

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt j/n	Verksamhet inom myndigheten som avses samt om den bedöms som tillräcklig? (ja/nej)	Stor inverkan internationellt? (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses samt om den bedöms som tillräcklig? (Internationellt) (ja/nej)	Kommentarer
1.0	Nej	Nej	Nej	Nej	Länsstyrelsens inverkan på hållbarhetsmål 1 liten, men länsstyrelsen kan kommunicera generationsmålets ambition om god miljö och hälsa i andra länder och att våra konsumtionsmönster inte ska motverka detta. Därigenom kan länsstyrelsen, regionalt/lokalt och i förekommande fall i internationella samarbeten verka för hållbarhetsmål 1 och även PGU (Sveriges politik för global utveckling). Detta bedöms kunna ske mer. (I Agenda 21, slutdokumentet från FN:s miljö- och utvecklingskonferens i Rio 1992, påvisas i avsnitt 4.3 ett samband mellan fattigdom och miljöförstöring som alltjämt är aktuellt: "Fattigdom och miljöförstöring är nära förbundna. Medan fattigdom orsakar vissa former av miljöpåfrestningar, är den viktigaste orsaken till den fortsatta förstöringen av den globala miljön ohållbara konsumtions- och produktionsmönster, i synnerhet i industrialiserade länder, vilket är allvarligt då det förstärker fattigdom och obalans.")
1.1	Nej	Nej	Nej	Nej	
1.2	Ja	Nej	Nej		Ja, utifrån regeringsuppdragets utformning och de ansvar som ligger på länsstyrelsen.
1.2	Nej	Nej	Nej	Nej	
1.4	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja, utifrån regeringsuppdragets utformning och de ansvar som ligger på länsstyrelsen. Länsstyrelsens inverkan på hållbarhetsmål 1 är liten, men länsstyrelsen kan kommunicera generationsmålets ambition om god miljö och hälsa i andra länder och att våra konsumtionsmönster inte ska motverka detta. Därigenom kan länsstyrelsen, regionalt/lokalt och i förekommande fall i internationella samarbeten, verka för hållbarhetsmål 1 och även PGU (Sveriges politik för global utveckling). Detta bedöms kunna ske mer.
1.5	Nej	Nej	Nej	Nej	I Agenda 21, slutdokumentet från FN:s miljö- och utvecklingskonferens i Rio 1992, påvisas i avsnitt 4.3 ett samband mellan fattigdom och miljöförstöring som alltjämt är aktuellt: "Fattigdom och miljöförstöring är nära förbundna. Medan fattigdom orsakar vissa former av miljöpåfrestningar, är den viktigaste orsaken till den fortsatta förstöringen av den globala miljön ohållbara konsumtions- och produktionsmönster, i synnerhet i industrialiserade länder, vilket är allvarligt då det förstärker fattigdom och obalans." Länsstyrelsen Västerbotten bidrar till detta mål genom det lokala och regionala arbetet för att med miljö- och energi frågor, till exempel i arbetet för ett fossilfritt samhälle.

1.a					
1.b	Ja	Nej	Nej	Ja	
2.0	Nej	Nej	Nej	Nej	Hållbarhetsmålets del om att främja hållbart jordbruk ingår som en central del i länsstyrelsens uppdrag. Se vidare kommentar om detta under delmål 2.4. Övriga delar av målet är mer perifera för länsstyrelsens verksamhet. Frågan om trygg livsmedelsförsörjning kan dock väntas få större betydelse framöver, möjligen även för länsstyrelsens verksamhet. I förekommande fall kan frågor som berör målet tas upp i internationella samarbeten där länsstyrelsen deltar.
2.1	Nej	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten stödjer utvecklingen av en effektiv jordbruksnäring i Västerbotten, vilket därmed bidrar till den globala försörjningen av livsmedel.
2.4	Ja	Ja	Ja	Ja	Flera av länsstyrelsens uppdrag berör jordbrukssektorn och delmålet, framför allt lantbruk/landsbygd, naturvård, vattenförvaltning, miljöskydd, miljömål, energi/klimat och klimatanpassning. Länsstyrelsens inverkan på ett miljömässigt hållbart jordbruk är främst nationell, men ett mer hållbart svenskt jordbruk kan också inverka positivt på miljö och hälsa i andra länder. Länsstyrelsen Västerbotten arbetar i dessa frågor bland annat för minskad miljöbelastning från växtnäring och växtskyddsmedel i jordbruket, för bevarande av biologisk mångfald och för ökad ekologisk produktion. I projektet Greppa Näringen är tanken att införa motståndskraftiga jordbruksmetoder som ökar produktiviteten, som bidrar till att upprätthålla ekosystemen och som stärker anpassningsförmågan till klimatförändringarna. Detta leder successivt till förbättrad mark- och jordkvalitet. Länsstyrelsen Västerbotten - Miljöanalys delar denna uppfattning, med tillägget att Västerbotten behöver bibehålla och öka sitt jordbruk för att nå målet "Ett rikt odlingslandskap".
2.5	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten medverkar i programmet för odlad mångfald (POM) vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Umeå med syfte att upprätthålla den genetiska mångfalden inom odlade växter.
2.a					
2.b	Nej	Ja	Ja	Ja	Här krävs förtydliganden och efterfrågan av innovation, forskning etc. Ett sätt att lyckas är att etablera arbetssätt inom fonsdamordningen på nationell nivå. På internationell nivå finns fonder inom EU som bjuder till samarbeten över gränserna.
3.0					
3.2	Ja	Ja	Nej	Ja	Genom generationsmålet kan länsstyrelsen uppmärksamma frågan om vår påverkan på människors hälsa i andra länder. Och i vårt folkhälsoarbete finns potential för mer insatser regionalt och lokalt.
3.3	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Folkhälsa - Arbete inom mål 3, 4 och 5 samt insatsområden 4:1, 4:2, 5:1,5:4 och 5:4 i ANDT-strategin. Länsstyrelsen bedriver regionalt arbete och stödjer utbildning utifrån den svenska narkotikapolitiken och riktlinjer för missbruksvården. Indirekt påverkan i samverkan med andra länsaktörer genom att utveckla föräldra- och barnperspektivet inom missbruks- och beroendevården och primärvården för att tidigt upptäcka barn som riskerar att utsättas för skador i samband med föräldrars missbruk eller beroende.
3.4	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Integration - Genom insatser inom hälsokommunikation till ensamkommande barn, asysökande och nyanlända.
3.5	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Integration - Genom insatser inom hälsokommunikation till ensamkommande barn, asysökande och nyanlända.

3.7	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Integration</u> - Genom insatser inom hälsokommunikation till ensamkommande barn, asysökande och nyanlända. Folkhälsa - Arbete inom mål 1 insatsområden 1:2, 1:3, 1:4 (indirekt), och 1:4 i ANDT-strategin. Arbete med regional samverkan, utbildning och nätverk kopplat till alkohol- och tobakstillsyn samt samordning inom ANDT, för att stödja länets kommunala tillsynshandläggare och ANDT-samordning. En fortsatt effektiv och likvärdig tillsyn utgör en grundbult i det förebyggande arbetet. Riktade utbildningsinsatser görs inom AAS och Krogar mot knark. Vi stödjer kommunal ANDT-samverkan med polis, kopplat till att utveckla gemensamma lägesbilder samt Brå/ANDT-planer vilket skapar ett bredare brottsförebyggande arbete. <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. De delar av vårt arbete som rör detta område är bla utbildningsinsatser och skapande av arenor för erfarenhetsutbyte rörande prostitution och människohandel, sex mot ersättning och kvinnlig könsstympning.
3.9	Ja	Nej	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Integration</u> - Genom insatser inom hälsokommunikation till ensamkommande barn, asysökande och nyanlända. Jämställdhet - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Vårt arbete inom detta område är bl. a. utbildningsinsatser och skapande av arenor för erfarenhetsutbyte rörande prostitution, människohandel och kvinnlig könsstympning. Insats tillräcklig utifrån uppdrag.
3.d	Nej	Nej			Detta delmål är en viktig del av länsstyrelsens miljöskyddsarbete, med prövning, tillsyn och tillsynsvägledning. Även i länsstyrelsens uppgifter rörande samhällsplanering och grundvattenskydd är miljöhälsaspekter viktiga. Flera av de miljömål som länsstyrelsen ska verka för tar upp kemikalier och föroreningar, och i miljöövervakningen följer länsstyrelsen vissa av dessa ämnen i miljön. Mycket arbete sker, men potential finns för mer insatser. Inom miljömålsarbetet har flera länsstyrelser börjat arbeta med giftfri vardag, Keml:s uppdrag. Internationell inverkan av länsstyrelsens arbete är liten. Ett område där länsstyrelsen dock kan påverka är genom upphandling och i förmedling av kunskap regionalt och lokalt om hållbar upphandling, där kemikalier i importerade produkter nu uppmärksammas mer.
4.0	Ja	Nej	Nej	Ja	Utbildning och kunskap är viktigt för att nå miljömålen och hållbarhetsmålen. Länsstyrelsen har inget ansvar för utbildning, men kan genom några av sina uppdrag verka för att hållbarhetsfrågorna kommer in mer i utbildningsväsendet regionalt och lokalt. Ett av delmålen tar upp utbildning och hållbar utveckling, se vidare kommentaren till delmål 4.7.
4.5	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 2 inom den svenska jämställdhetspolitiken samt utifrån länsstyrelseinstruktionen. Arbete som syftar till att regionalisera delmål två är tex att ta fram underlag inom området, lyfta frågorna i nätverk samt lämna synpunkter på andra regionala strategiska dokument som berör utbildning.
4.7					Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 1, 2, 3 och 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Genom samarbete med skolor, studentföreningar etc. i länet, dels indirekt genom målgruppen personal inom skola och utbildning, dels direkt till studerande.
5.0	Ja		Nej	Nej	
5.1	Ja	Ja	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 1, 2, 3 och 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Länsstyrelsens verksamhet består av att stötta och samordna aktörer inom området genom bl.a. kompetensutvecklingsinsatser, nätverk, statistiska och analytiska underlag, kampanjer riktade till särskilda målgrupper alternativt övergripande till medborgarna i länet. Detta sammantaget syftar ytterst till att skapa jämställdhet och därigenom undanröja diskriminering. <u>Integration</u> - Genom uppbäckning av samhällsorientering, genom insatser för jämställdhetsintegrering inom bl. a. metodstödet för LÖK och 37/37a-handläggning. <u>Folkhälsa</u> : Arbete inom mål 2 och 3 samt insatsområden 2:1, 2:3, 2:4, 3:1 samt indirekt 2:2 i ANDT-strategin. Kartläggningar i skolor visar fortfarande på att fler unga kvinnor röker någon gång eller dagligen. Arbete mot tobaksbruk sker i regional samverkan, utbildning och nätverk med andra regionala och lokala aktörer. Insatserna riktas till utbildning inom tillsyn för rökfria skolgårdar, kommunernas tillsyn av tobaksförsäljning samt Tobacco Endgame3. Främjande och förebyggande insatser kopplat till tobaksfri duo etc. Rökning är också kopplat till ohälsa i stort, social utsatthet samt ofta med en stark koppling till användande av cannabis och framtida missbruk.

5.2	Nej		Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> : - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Det arbete som genomförs inom detta område är av samma typ som beskrivits i 5.1, det vill säga att stötta och samordna genom kompetensutvecklingsinsatser, nätverk, underlag m.m. Inom detta delmål görs det med särskilt fokus på de yrkesgrupper, så väl offentliga och privata som ideella, som kan möta kvinnor och barn utsatta för eller som bevittnat våld samt personer utsatta för människohandel eller inom prostitution <u>Integration</u> - Genom uppbackning av samhällsorientering, genom insatser för jämställdhetsintegrering inom bl. a. metodstödet för LÖK och 37/37a-handläggning.
5.3			Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Integration</u> - Genom uppbackning av samhällsorientering, genom insatser för jämställdhetsintegrering inom bl. a. metodstödet för LÖK och §37/37a-handläggning.
5.4		Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Arbete inom detta område görs med utgångspunkt i det uppdrag om att motverka hedersrelaterat våld och förtryck som länsstyrelserna har. Vi erbjuder bla kontinuerligt kompetensutveckling kopplat till området för vård, skola, socialtjänst, polis m.fl. Även om vi har möjlighet att erbjuda kompetensutveckling, medel för projekt osv är det dock inte samma sak som att de relevanta aktörerna i länet har möjlighet att utifrån sina ekonomiska och personella förutsättningar delta samt arbete med frågan.
5.5	Nej	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom främst delmål 1 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Genom nätverket Kvinnor på ledande positioner tillhandahåller länsstyrelsen en arena för kvinnor att träffas och skapa kontakter på i likhet med de arenor som sedan länge funnits för män.
5.6	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Länsstyrelsen har inte direkta uppdrag inom detta område, dock är det frågor som delvis finns inom delmål 4 såtillvida att sexuell och reproduktiv hälsa går att koppla till utsattheten för sexuell våld, till kontrollerandet av kvinnors sexualitet, till hedersrelaterat våld och förtryck, till könsstympning och till frågor som rör människohandel och prostitution för sexuella ändamål. I detta arbete samverkan vi med ett flertal aktörer inom området, tex sjukvården genom Västerbottens läns landsting, det norrlänsgemensamma nätverket för HIV/STI-frågor, ungdomsmottagningar, elevhälsa m.fl.
5.a	Ja	Ja			
5.c	Ja	Ja	Nej		
6.0	Ja	Ja	Nej		Mål 6 berör länsstyrelsens miljöarbete i hög grad och avser samma frågor som miljö kvalitetsmålen för vatten. Länsstyrelsens roll är myndighetsutövning och olika främjande insatser. Kommunerna är verksamhetsutövare för VA. Vattenförvaltningen är ett stort uppdrag där mycket arbete sker. Arbetet har stor inverkan nationellt, men insatserna kan också inverka på andra länders miljö. Förbättringar och utveckling av arbetet sker kontinuerligt.
6.1	Ja	Ja			Länsstyrelsens verksamhet avser arbete med vattenförvaltning, miljöskydd (tillsyn av vattenverksamheter enligt Miljöbalken, arbete med vattenskyddsområden) samt samhällsplanerings- och miljömålsinsatser för miljö kvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. Kan också ingå i internationellt samarbete länsstyrelsen är engagerad i och därigenom inverka internationellt.
6.1	Ja	Ja	Nej		
6.3	Ja	Ja	Nej		Länsstyrelsens verksamhet avser arbete med vattenförvaltning, miljöskydd (förorenade områden, tillsyn och tillstånd enligt Miljöbalken, särskilt tillsynsvägledning enskilda avlopp) och andra åtgärder inom miljömålsarbetet för framför allt Giftfri miljö, t.ex. utbildning inom upphandling med kemikaliekraav samt kunskapsinsamling genom regional miljöövervakning. Kommer även in i samhällsplaneringen. Kan också ingå i internationellt samarbete länsstyrelsen är engagerad i och därigenom inverka internationellt.
6.4	Ja	Ja	Nej		Länsstyrelsens verksamhet avser vattenförvaltning (framtagande av regionala vattenförsörjningsplaner), miljöskydd, miljömål, samhällsplanering. Kan också ingå i internationellt samarbete länsstyrelsen är engagerad i och därigenom inverka internationellt.
6.5	Ja	Ja	Nej		Länsstyrelsens verksamhet avser arbete med vattenförvaltning och även samhällsplanering.

6.6	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten - <u>Miljöanalys</u> arbetar med vattenskyddsområden, vattenförvaltning, samt beaktar dessa frågor i samhällsplaneringen och naturvården (skydd av områden, restaurering m.m.). Till exempel tar vi bort vandringshinder och återställer de ekologiska vattenmiljöerna.
6.b	Ja	Ja			Länsstyrelsens insatser avser arbete med vattenförvaltning och inom detta arbete med lokala vattenråd.
7.0	Ja	Ja	Nej		Länsstyrelserna har samordningsansvar för regionalt energi- och klimatarbete. Länsstyrelsen kan bidra till samtliga delmål under mål 7 genom detta och andra uppdrag. Länsstyrelsen bidrar också genom internationella samarbeten. Påpekas bör dock att det är andra än länsstyrelsen som i allmänhet genomför åtgärderna och är verksamhetsutövare, framför allt företag och kommuner.
7.1	Ja	Ja			Länsstyrelserna energi- och klimatuppdrag innebär att länsstyrelsen med ett långsiktigt perspektiv ska främja, samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. Genomförandet av de regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020 är också något länsstyrelsen arbetar med inom det regionala tillväxtarbetet. Här inbegrips insatser inom det tematiska området Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer.
7.2	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Energi & Klimat</u> - Länsstyrelsen ska enligt sitt energi- och klimatuppdrag verka för att öka andelen förnybar energi i länet, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom den nationella planeringsramen för vindkraft till 2020. Länsstyrelsen uppmuntrar också aktörer i länet idag att söka Klimatklivet för investeringar som leder till övergång från fossil energi till förnybar. Beslutade stöd i länet har hittills bla. inneburit byte från fossilolja till bioolja och utbyggnad av laddinfrastruktur som möjliggör användning av grön el istället för diesel och bensin inom transportsektorn. Länsstyrelsen Västerbotten deltar också i flera samarbeten och beställer förstudier för att kraftigt bidra till omställningen till förnybar energi inom transportsektorn. Arbetet bedöms i dagsläget vara otillräckligt i relation till de klimatmål som måste nås för att vi ska klara våra internationella och nationella åtagande på klimatområdet. Ökade insatser skulle exempelvis kunna göras gentemot den tunga industrin i länet. Samt för att stärka skogsnäringens möjligheter att ersätta fossila produkter. <u>Landsbygdsutveckling</u> - bidrar med ökad andel förnybar energi genom utbildning av rådgivning till företagare och genom bidrag till investeringar för produktion av förnybar energi.
7.3	Ja	Ja			
7.3	Nej	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Energi & klimat</u> - Länsstyrelsen Västerbotten är idag koordinator för ett av Energimyndighetens energieffektiviseringsnätverk för små- och medelstora företag. Arbetet bedöms i dagsläget vara otillräckligt i relation till de klimatmål som måste nås för att vi ska klara våra internationella och nationella åtagande på klimatområdet. Ökade insatser skulle exempelvis kunna göras i samverkan med Energikontor Norr för att stärka energieffektiviseringsarbetet i alla sektorer. Länsstyrelsen ska bedöma hur insatserna har påverkat utsläppen av växthusgaser, energieffektivisering och andelen förnybar energi i länet, vilket också bidrar till det globala målet
7.a	Nej	Ja	Nej		
7.a	Ja	Ja	Ja	Nej	Ingen konkret uttalad uppgift för länsstyrelsen. Indirekt kan länsstyrelsens arbete dock stötta detta genom det arbete vi utför regionalt. Erfarenheter i Sverige kan spridas. Det finns ett stort kunnande i Sverige där nya innovationer exporteras. Vissa länsstyrelser är involverade i internationella samarbeten, ex. nätverk för miljöteknik. Länsstyrelsen Västerbotten arbetar för att ha en bra kontakt med universiteten, bland annat genom att de är med i vårt klimatarbete. Därigenom kan vi genom samarbete och inom olika projekt koppla ihop regioner och olika tekniker som inom ex MountEE, m fl. (Norr- och Västerbotten).
7.a	Nej	Ja	Nej		
7.b	Ja	Nej	Nej		Ingen uttalad uppgift för länsstyrelsen. Indirekt kan länsstyrelsens arbete dock stötta detta genom att vi ska arbeta för det regionalt. Erfarenheter i Sverige kan spridas. Det finns ett stort kunnande i Sverige där nya innovationer exporteras. Vissa länsstyrelser är involverade i internationella samarbeten, ex. nätverk för miljöteknik.

8.0	Ja	Nej	Ja	Nej	Trots att det regionala tillväxtansvaret flyttat till regionerna, har länsstyrelsen fortfarande viktiga uppgifter inom detta område. En viktig del är då att verka för miljömässigt hållbar tillväxt och för miljöarbete i näringslivet. Två delmål under mål 8 avser sådana frågor. Vissa länsstyrelser är involverade i internationella samarbeten, ex. nätverk för miljöteknik.
8.1	Ja	Nej	Ja	Nej	
8.2	Ja	Ja	Nej	Ja	
8.3	Nej	Nej	Ja	Nej	
8.3	Ja	Nej	Nej		
8.4	Nej	Nej	Ja	Nej	Det finns många exempel på länsstyrelseinsatser inom olika uppdrag som bidrar till detta delmål, framför allt inom produktion, men på senare är alltmer arbete också för hållbar konsumtion. Uppdragen är regionalt tillväxtarbete, energi/klimat, miljömål och miljöskydd. Länsstyrelserna är representerade i det nationella arbetet med 10 YFP. Potential finns att göra fler insatser, inte minst för att integrera miljödimensionen i det regionala tillväxtarbetet.
8.4	Nej	Nej			
8.5	Nej	Ja	Ja	Nej	
8.5	Ja	Nej	Ja	Nej	
8.7	Ja	Nej	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: Jämställdhet - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. I delmål 4 ingår arbete rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Vi erbjuder kompetensutveckling samt bildandet av nätverk. Behöver utvecklas ytterligare
8.8	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Jämställdhet - Arbete utifrån länsstyrelseinstruktionen samt inom delmål 2 och 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Såsom arbetsgivare har länsstyrelsen själv ett arbetsmiljöansvar för sina anställda. Genom länsstyrelseinstruktionens femte paragraf har dessutom hela myndigheten ett ansvar att arbeta med jämställdhet vilket sakområdet jämställdhet utgör ett stöd till. Inom delmål 2 gör länsstyrelsen insatser rörande företagsstödsverksamheten knutet till bla jämställdhetsplaner, inom delmål 4 genom att lyfta frågor rörande sexuella trakasserier samt arbetsgivares ansvar för personer utsatta för våld i nära relationer. Integration : Genom samhällsorientering och olika arbetsmarknadsrelaterade projekt. Behöver utvecklas ytterligare.
8.9	Ja	Ja			I flera län är besöksnäringen en stor och viktig näring. Flera länsstyrelser är också involverade i olika insatser för en hållbar turism, ofta i anslutning till regionalt tillväxtarbete. Natur- och kulturturism är ökande och länsstyrelseruppdragen för naturvård och kulturmiljö är då involverade. Det finns också län som stödjer energi- och klimatprojekt med besöksnäringen och då är länsstyrelsens energi- och klimatuppdrag delaktig. Potential finns för fler insatser.
8.9	Nej	Nej	Nej	Nej	Att länsstyrelsens roll, t.ex. ge råd, stöd och vägledning, att bevaka/utöva tillsyn, tillhandahålla planerings och kunskapsunderlag, samordna staten, tidiga dialoger med kommunerna.
8.9	Ja	Nej	Nej		
9.0	Ja	Nej	Nej	Ja	Länsstyrelsens miljöverksamhet berörs av målets delar som avser att integrera miljötankande i infrastruktur, industrialisering och innovation. Dessa aspekter tas framför allt upp i delmål 9.4, se kommentar under detta delmål.
9.1	Ja	Nej	Nej	Ja	Främst nationell påverkan.
9.1	Ja	Ja			Insatserna är inte tillräckliga för att nå uppsatta mål.
9.1	Ja	Nej	Ja	Nej	
9.1	Ja	Nej	Nej		

9.4	Ja	Ja			Genom flera uppdrag (miljöskydd, samhällsplanering, energi/klimat, miljömål) verkar länsstyrelsen för miljömässigt hållbar utbyggnad och renovering av transportinfrastruktur och annan teknisk infrastruktur, såsom VA, fjärrvärme m.m. Det är dock andra offentliga (regioner, kommuner) som är främst ansvariga. Genom tillsyn, prövning verkar länsstyrelsen för miljöanpassning av industriprocesser, men också genom att stimulera företagen till detta genom regionalt tillväxtarbete och miljömålsarbetet. Potential finns till fler insatser. Dessa frågor kan också ingå i internationella samarbeten länsstyrelser är involverade i.
9.4	Ja	Ja	Ja	Nej	
9.4	Nej	Nej	Ja	Nej	
9.5	Nej	Nej	Nej		
10.0	Ja	Ja			Länsstyrelsens miljöverksamhet berörs inte av detta hållbarhetsmål. Därmed inte sagt att frågor om jämlikhet bör beaktas i miljöarbetet.
10.2	Ja	Nej			Länsstyrelsen Västerbotten: Kulturmiljö: Tillsammans med kulturmiljöheterna på länsstyrelserna i Norrbotten, Västernorrland och Jämtland driver vi ett treårigt projekt som bidrar till att öka tillgängligheten till länens skyddade kulturmiljöer. Det handlar om att ge alla ökad tillgång till byggnadsminnen, fornlämningar och kulturresevat genom fysiska eller digitala tillgänglighetsåtgärder vid miljöer som belyser olika historiska perioder och skeden i de fyra länen. <i>Folkhälsa</i> - Arbete inom mål 1 till 5 utifrån ANDT-strategin. Riktade insatser mot små kommuner i glesbygd utifrån Brotts- och ANDT-förebyggande arbete för att hjälpa kommuner att minska ojämlikhet i hälsa och skapa goda uppväxtvillkor.
10.2	Ja	Nej	Ja	Nej	Vi arbetar aktivt med frågorna kring social hållbarhet och inkludering men samtidigt ökar behovet och efterfrågan.
10.2	Ja	Nej	Ja	Nej	
10.7	Ja	Nej			Arbetet behöver utvecklas ytterligare
11.1	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Samhällsplanering: Vi bidrar utifrån vårt uppdrag inom bostadsförsörjning, plan och bygg. Exempelvis rådgivning till kommunernas bostadsplanering och tillsynsvägledning till byggnadsnämnderna. Integration: Insatser inom detta område är viktigt för länsstyrelsen för hållbart mottagande och etablering.
11.2	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: Samhällsplanering - Arbete för hållbara transporter och transportsystem är en viktig fråga för länsstyrelsen inom samhällsplanering, energi/klimat och miljömålsarbetet. Genom myndighetsutövning och aktiv medverkan i olika initiativ och samverkan kan länsstyrelsen verka för transporternas miljömål. Utifrån vårt uppdrag i Västerbotten som samrådspart till statliga Trafikverket avseende väg- och järnvägsärenden bidrar vi indirekt till ett säkrare och tillgängligare transportsystem både regionalt och lokalt. Vi är också en viktig samverkanspart när Region Västerbotten upprättar strategiska planer som Trafikförsörjningsprogram och Länstransportplaner. Det är viktigt att regionalt fortsätta utveckla arbetet för hållbara transporter och här har länsstyrelsen en viktig roll.
11.3	Ja	Ja			
11.4	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: I kultur- och naturarvsfrågor är länsstyrelsen en av de viktigaste regionala offentliga aktörerna och förfogar över flera olika styrmedel (inom uppdragen för kulturmiljö, naturvård och samhällsplanering). I miljömålssystemet finns många detaljerade mål för natur och kulturmiljö. <i>Kulturmiljö</i> - Uppdraget i den fysiska planeringen är att skydda riksintressen, exempelvis riksintresse för naturvård, kulturmiljövård och det samiska kulturarvet genom riksintresset rennärning. Länsstyrelsen har aktivt deltagit i en beredningsgrupp till den statliga riksintresseutredningen och i det sammanhanget påtalat riksintresseområdenas betydelse för ett långsiktigt, hållbart samhällsbyggande.

11.4	Ja	Nej			Den breda ansatsen till trots är skyddet av enskilda värden och avgränsade miljöer fortfarande i fokus i svensk kulturmiljövård. Även om befintlig lagstiftning har bedömts tillräcklig, och därmed även skall tillämpas i enlighet med de konventioner som har antagits, finns det stora brister i tillämpningen, inte minst inom den kommunala planeringen. Detta har också påpekats i ett antal utredningar och rapporter från såväl Riksantikvarieämbetet, som Naturvårdsverket och Boverket. Stort fokus har också riktats mot avgränsade värden i form av kulturresevat, byggnadsminnens och riksintressen i Länsstyrelsernas arbete med kulturmiljöns värden medan mer generella värden ofta upplevs svåra att hantera i myndighetsutövningen. Arbetet med kulturmiljöns värden har också blivit eftersatt i miljömålssystemet, delvis till följd av resursbrist. Det bör även påpekas att det, parallellt med insatser till exempel för ökad inkludering och samverkan, finns ett mycket stort behov av fortsatt kunskapsuppbyggnad för att kunna uppfylla hållbarhetsmålen. Exempel där det finns stora behov är kulturhistoriska bebyggelsevärden och kulturhistoriska lämningar, till exempel fornlämningar.
11.5	Ja	Ja	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Utifrån vårt uppdrag i den fysiska planeringen att bevaka hälsa och säkerhet. Exempelvis ras, skred och översvämning. Länsstyrelsen har också i samverkan med andra statliga myndigheter tagit fram översvämningskarteringar, kartlagt riskområden för ras och skred etc. inte minst i ett sammanhang av klimatanpassning.
11.6	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: Detta delmål avser flera kärnverksamheter på länsstyrelsen (samhällsplanering, miljöskydd, miljömål). <u>Samhällsplanering</u> - Utifrån vårt uppdrag i den fysiska planeringen att bevaka att miljö kvalitetsnormerna för luft och vatten inte överskrids och försämras.
11.7	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Vi påtalar behovet och bevarandet av t.ex. grönområden och trygga och jämställda miljöer som samrådspart i de olika kommunala planprocesserna, vilket har lokal och regional påverkan på målet. Vår roll som förmedlare av kunskapshöjande planeringsunderlag är viktig. <u>Jämställdhet</u> - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken samt länsstyrelseinstruktionen. Vi arbetar för ökad trygghet i det offentliga rummet för framförallt kvinnor. I remissvar gällande översiktsplaner m.m. lyfter vi detta perspektiv.
11.a	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Vi påtalar vikten av kommunal och mellankommunal planering och samverkan vid samråd av översiktsplaner. Vi deltar aktivt i Regionförbundets arbete med detta delmål, bland annat vid framtagandet av regionala utvecklingsplaner.
11.b	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Se 11.5. <u>Energi & Klimat</u> - Inom regleringsuppdrag 23 ingår att tillgängliggöra planeringsunderlag för säkerställandet av att klimatrelaterade aspekter integreras i kommunal planering. Länsstyrelsen har tagit fram strategier på regional nivå rörande 11b, men det saknas på flera platser på lokal nivå. I våra samordnande uppdrag (klimat och energi samt klimatanpassning) kan vi stödja antagandet och integreringen av strategier på lokal nivå.
12.0	Ja	Nej	Nej		Främjande av miljömässigt hållbar produktion ingår sedan tidigare i flera av länsstyrelsens uppdrag, inte minst miljöskydd och regional tillväxt. Främjande av hållbar konsumtion har tillkommit som uppdrag genom generationsmållets tillägg 2010 och flera länsstyrelser arbetar nu mer med denna fråga, framför allt inom ramen för miljömåls- samt energi/klimatuppdragen. Här finns potential att göra mer.

12.1	Nej	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelserna medverkar i arbetet med det tioåriga ramverket och är även representerade i den nationella referensgruppen för detta.
12.2	Ja	Nej			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Lantbruksenheten</u> stödjer lantbruket i länet i att utveckla hållbara produktionsmetoder och att effektivt nyttja resursen åkermark.
12.2	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen har flera uppdrag (miljöskydd, samhällsplanering/byggnad, naturvård, energi/klimat, miljömål) som bidrar och ännu mer skulle kunna bidra till detta delmål. Frågan om resurseffektivitet ökar nu i betydelse för myndigheternas arbete, bl.a. genom introduktion av begreppet cirkulär ekonomi. Arbetet med grön infrastruktur, som länsstyrelserna arbetar med nu, syftar bl.a. till en hållbar förvaltning av naturen.
12.3	Ja	Nej			
12.3	Ja	Nej	Nej	Nej	Flera länsstyrelser har börjat arbeta med matsvinsfrågan, oftast inom ramen för miljömålsarbetet. Länsstyrelserna deltar också i en åtgärd inom Miljömålsrådet om matsvinn. Här finns potential att göra mer.
12.4	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Lantbruksenheten</u> erbjuder utbildning till verksamhetsutövare i hantering av kemiska växtskyddsmedel, med syfte att uppnå en effektiv hantering och minimera utsläpp av ämnena till mark, luft och vatten. Utbildning till jordbrukare för att nå målet en giftfri miljö lämnas även inom projektet Greppa Näringen.
12.4	Nej	Nej	Nej	Ja	Detta delmål tar upp miljöfrågor som hanteras mer utförligt i flera av miljömålssystemets mål, under Giftfri miljö, Frisk luft m.fl. Länsstyrelsen verkar för dessa genom flera uppdrag, framför allt i miljöskyddsarbetet, men även för frivilliga initiativ inom miljömålsuppdraget.
12.5	Nej	Nej	Nej		Avfallsförebyggande är ett område som fått ökat fokus på senare tid och här finns potential för länsstyrelsen att göra mer tillsammans med andra aktörer regionalt och lokalt. Berörda uppdrag är då främst miljömål och miljöskydd. Påpekas bör dock att kommunerna har huvudansvaret för avfallshanteringen.
12.6	Ja	Nej	Nej		Inom flera uppdrag (miljömål, miljöskydd, regional tillväxt) är det möjligt för länsstyrelsen att uppmanera företag att införa miljöledningssystem och liknande. Det finns också ett intresse för denna fråga på länsstyrelserna, särskilt på miljömålsområdet. Länsstyrelserna har dialog med den nationella samordnaren för företagets miljömålsarbete. Inom detta område är också ny lagstiftning på gång.
12.7	Ja	Nej			Länsstyrelsen är själv ingen stor upphandlande myndighet jämfört med ex. kommuner och landsting. Länsstyrelsen kan dock genom några av sina uppdrag (miljömål, regional tillväxt) främja hållbar upphandling genom samverkan och kompetensutveckling regionalt och lokalt. I Dalarna har länsstyrelsen tagit initiativ till en regional upphandlingsdialog. Samarbete med den nya Upphandlingsmyndigheten och Keml diskuteras nu. Här finns potential att göra mer.
12.8	Ja	Ja	Nej	Ja	Detta delmål har beröringspunkter med delmål 4.7, se kommentar för detta. Länsstyrelsen har i flertalet uppdrag inte enskilda medborgare som målgrupp, men ofta är målgruppen andra parter, inte minst kommunerna, som i sin tur har medborgarna som målgrupp. Länsstyrelsen har en roll i delmål 12.8 och den kan också utvecklas, kanske framför allt inom ramen för miljömålsuppdraget.
12.b	Ja	Nej			
12.b	Ja	Nej	Nej	Nej	Detta delmål har beröringspunkter med delmål 4.7, se kommentar för detta. Berörda länsstyrelseverksamheter är regional tillväxt, naturvård, kulturmiljövård, energi/klimat, miljömål.
12.b	Ja	Ja	Nej		
13.0	Nej	Nej	Nej	Ja	Länsstyrelserna har samordningsansvar för det regionala och lokala klimatanpassningsarbetet samt dessutom regionalt energi- och klimatarbete. Länsstyrelsen kan bidra till flera delmål under mål 13 genom dessa och andra uppdrag. Klimatanpassningsåtgärder är det dock främst kommunerna som behöver vidta.

13.1	Ja	Ja			I klimatanpassningsarbetet tar länsstyrelsen fram underlag, sprider kunskap och stöttar kommunerna i omställningen. Länsstyrelserna deltar i nationella och internationella konferenser om klimatanpassning. Länsstyrelsen använder erfarenheter från andra länder som t.ex. Köpenhamnsöversvämningen. Erfarenheter kan spridas till andra länder. Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Lantbruksenheten</u> - Länsstyrelsen/lantbruk erbjuder utbildning till jordbrukare med inriktning klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.
13.2		Ja			Länsstyrelserna har regelbunden kontakt med nationella myndigheter både inom klimat- och energiarbetet och klimatanpassningsarbetet. Länsstyrelsen deltar i framtagande av regionala strategier. 2016 har länsstyrelsen ett regleringsbrevsuppdrag att ta fram planeringsunderlag för klimatanpassning.
13.2	Nej	Nej	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Energi & Klimat</u> - Nationellt har arbetet påbörjats, men det behöver stärkas för att säkerställa att begränsad klimatpåverkan och klimatanpassning integreras där så behövs för att målet ska nås.
13.3	Ja	Ja			Länsstyrelserna ska samordna det regionala och lokala klimatanpassningsarbetet samt energi- och klimatarbetet. Länsstyrelsen tar fram underlag, sprider kunskap och stöttar kommuner och andra aktörer i omställningen. Miljömålsuppdraget är också av betydelse för detta delmål. Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Lantbruksenheten</u> - erbjuder utbildning till jordbrukare med inriktning klimatanpassning och minskad klimatpåverkan. <u>Energi & Klimat</u> : Vårt institutionaliserade klima-arbete i Länsstyrelsen skulle kunna delas med andra länder.
13.b	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Energi & Klimat</u> - Länsstyrelserna, klimatanpassningssamordnarna och klimat - och energisamordnarna skulle kunna dela med sig av sin kompetens och sitt systematiska arbete med att utveckla klimatrelaterad planering och förvaltning till andra länder.
14.0	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Förberedelser pågår för att ta fram nationella havsplaner för havsplaneringsområdena Bottniska viken, Östersjön Och Västerhavet. Beslut ska tas av Regeringen senast 2021. Syftet är att visa hur havet kan användas effektivt och hållbart nu och i framtiden, samt att uppnå ett antal miljömässiga, näringslivspolitiska och sociala mål. Länsstyrelserna har en viktig roll i samordningen mellan statlig och kommunal planering, liksom när det gäller kopplingen mellan land och hav. Länsstyrelsen Västerbotten deltar, tillsammans med de andra kustlänsstyrelserna, aktivt i Havs- och vattenmyndighetens arbete för kommunal medverkan och i annat stödande arbete gentemot kommuner och aktörer med regionalt utvecklingsansvar. Länsstyrelserna tar också, vid behov, fram kompletterande regionalt planeringsunderlag. Länsstyrelsen Västerbotten är just nu ansvarig för utlysning och prövning av ansökningar om Havs- och vattenmyndighetens KOMPIS-bidrag (1:12 anslag) som ges till projekt som rör kommunal översiktsplanering av kust och hav.
14.1	Ja	Ja			Kustlänsstyrelserna arbetar för detta delmål genom EU:s havsmiljöförordning, vattenförvaltningen, arbete med LOVA, avfallsförebyggande arbetet, arbetet med förorenade områden, prövning o tillsyn enligt MB, uppdrag om enskilda avlopp i RB, åtgärder inom miljömålssystemet
14.1	Ja	Ja	Nej		Samordningen mellan olika planeringssystem, havsplanering och fysisk planering PBL.
14.2	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - arbetar för detta delmål genom arbete med skyddade naturområden, planarbete, havsplanering, restaurering. Beslutar till exempel om utvidgat strandskydd, bl.a. för att bevara goda livsvillkor för djur och växtlighet.
14.2	Nej	Ja	Nej	Ja	
14.4	Ja	Ja	Nej	Ja	Dessa frågor beslutas inom ramen för Eus fiskeripolitik, CFP:n, och vår möjlighet är begränsad att påverka från regionalt håll. Åtgärderna är inte tillräckliga.
14.4	Ja	Ja	Nej		Kustlänsstyrelserna arbetar för detta delmål genom arbete med fisketillsyn, fiskevård, synpunkter genom havsplanering och EU:s havsmiljöförordning. Svenska insatser kan påverka andra länders fiskbestånd.

14.5	Ja	Ja			Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Havsplanerna är ett bra verktyg för att illustrera förväntad och planerad utveckling ur ett helhetsperspektiv och visa på möjliga konsekvenser för nyttjande av havet. Havsplanerna kommer förhålla sig till etappmålet (inom miljömålen) att öka andelen naturreservat, natura 2000-områden och nationalparker i havet till minst 10 % 2020. /Kustlänsstyrelserna arbetar för detta delmål genom arbete med skyddade områden (natur, kulturmiljö), havsplanering och samhällsplaneringen.
14.a	Nej	Nej	Nej	Ja	Kustlänsstyrelserna genomför regional miljöövervakning som tillgängliggörs via VISS och datavårdar samt samarbetar med forskningen på universiteten.
14.b	Ja	Ja	Nej		Insatserna är inte tillräckliga eftersom en privatisering av fiskeresursen succesivt införs vilket kan leda till storskaligare fiske som enbart har ett företagsekonomiskt fokus.
14.b	Ja	Ja	Nej		Flera kustlänsstyrelser är involverade i utveckling av småskaligt kustnära fiske genom olika uppdrag.
14.c	Ja	Ja	Nej		Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Samhällsplanering</u> - Insatser sker inom ramen för de särskilda uppdrag länsstyrelser får i anslutning till vattenförvaltningen. Havsplaneringen ämnar stärka bevarandet och hållbart nyttjande av hav och havsresurserna, bl.a. genom att genomföra och förhålla sig till internationell rätt såsom den kommer till uttryck i FN's havsrättskonvention (UNCLOS).
15.0	Ja				Hållbarhetsmål 15 motsvaras av flera miljö kvalitetsmål för olika naturtyper och miljömålet Ett rikt växt- och djurliv. Länsstyrelsens naturvårdsuppdrag är centralt för att bidra till detta mål regionalt och lokalt. Även andra uppdrag bidrar. Länsstyrelsen kan i internationella samarbeten ta upp dessa frågor.
15.1	Ja	Nej	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: <u>Lantbruksnheten</u> - erbjuder utbildning och ger ekonomiskt stöd till jordbrukare med inriktning att bevara den biologiska mångfalden i odlingslandskapet med kantzoner, betesmarker och våtmarker. Myndighetens insatser är inte tillräckliga. En negativ trend av brukad areal åker och betesmark sedan lång tid visar inga tecken på att brytas.
15.1	Ja	Ja			Länsstyrelsens naturvårdsuppdrag är centralt för att bidra till detta mål regionalt och lokalt. Även andra uppdrag bidrar. Länsstyrelsens nya uppdrag om grön infrastruktur blir också ett viktigt verktyg för detta delmål, liksom tillämpning av ekosystemtjänster.
15.1	Ja	Ja	Nej		Tydligare statlig samordning och vägledning behövs.
15.2	Ja	Nej	Nej		Länsstyrelsens naturvårdsuppdrag är centralt för att bidra till detta mål regionalt och lokalt. Även andra uppdrag bidrar. Länsstyrelsens nya uppdrag om grön infrastruktur blir också ett viktigt verktyg för detta delmål, liksom tillämpning av ekosystemtjänster.
15.3	Nej	Ja	Nej	Ja	I svensk kontext är delmålet relevant om man vill hävda jordbruksmarkens värde från exploatering. Detta är en fråga länsstyrelsen verkar för i olika uppdrag (samhällsplanering, landsbygd/landbruk, miljömål) och en fråga som nu får större uppmärksamhet, bl.a. av Miljömålsrådet. Mer insatser kan ske här.
15.4	Ja	Ja	Nej		
15.4	Ja	Nej	Nej	Ja	Detta mål avser fjällen och motsvaras i miljömålssystemet av Storslagen fjällmiljö. Länsstyrelsen ansvarar för flera frågor som rör fjällen (naturvård/fjällförvaltning, kulturmiljövård, miljömålsarbete).

15.5	Ja	Ja	Nej		Länsstyrelsen Västerbotten: Lantbruksenheten - erbjuder utbildning och ger ekonomiskt stöd till jordbrukare med inriktning att bevara den biologiska mångfalden i odlingslandskapet med kantzoner, betesmarker och våtmarker. Myndighetens insatser är inte tillräckliga. En negativ trend av brukad areal åker och betesmark sedan lång tid visar inga tecken på att brytas. Den sedan länge pågående trenden med en avfolkande glesbygd, måste brytas för att tillräckligt många miljöer ska kunna skötas.
15.5	Nej	Ja	Nej		Länsstyrelsen arbetar inom naturvården med flera olika insatser, åtgärdsprogram för hotade arter, reservatsbildning m.m. Länsstyrelsen gör vad som är möjligt med de resurser som ges. Att nå detta delmål liksom miljömålen kräver dock stora insatser.
15.6	Ja	Nej	Nej	Ja	Allemansrätten kan läsas in i delmålet. Detta rör något länsstyrelsen verksamhet. Det övriga i delmålet ingår inte i länsstyrelsens verksamhet.
15.7	Nej	Ja	Nej	Ja	Det skulle kunna göras mer om det fanns mer resurser för tillsyn och uppföljning.
15.7	Ja	Nej	Nej	Ja	Länsstyrelsen har vissa tillsynsuppgifter i anslutning till CITES-konventionen för handel med känsliga arter och rapporterar tjuvjakt till polisen.
15.8	Ja	Ja	Nej		
15.8	Nej	Ja	Nej	Ja	Frågan om invasiva arter tas också upp i miljömålen och länsstyrelsen har verksamhet inom området (naturvård/tillsyn, vattenförvaltning).
15.9	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Lantbruksenheten - deltar i arbetet att bevara biologisk mångfald i lantbruket sådant det bedrivs i nationella program och regionala planer för utveckling av lantbruk och landsbygd.
15.a	Nej	Ja	Nej		Länsstyrelsen kan t.ex. initiera regionala tillväxtprojekt och andra insatser där resurser för hållbart nyttjade av biologisk mångfald ökar. De resurser länsstyrelsen själv har att arbeta med i naturvårdsarbetet läggs fast av regering och riksdag.
15.b	Nej	Ja	Nej		Länsstyrelsen kan t.ex. initiera regionala tillväxtprojekt och andra insatser där resurser för hållbart nyttjade av biologisk mångfald ökar. De resurser länsstyrelsen själv har att arbeta med i naturvårdsarbetet läggs fast av regering och riksdag. För skogarna är det dock också en fråga för Skogsstyrelsen på den regionala nivån.
15.c	Nej	Ja			Delmålen bedöms avse främst utvecklingsländer, men kan även tänkas vara tillämpligt i Sverige. Länsstyrelsens naturvårdsuppdrag berörs då perifert.
16.0	Ja	Ja	Nej		Hållbarhetsmål 16 rymmer demokratispekter som även är relevant för miljöarbetet generellt. Två applicerbara på miljöarbetet regionalt i Sverige.
16.1	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: Jämställdhet - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Att stötta och samordna aktörer inom området "mäns våld mot kvinnor" och "våld i nära relationer" genom bl. a. kompetensutvecklings-insatser, nätverk, statistiska och analytiska underlag, kampanjer riktade mot specifika målgrupper eller hela befolkningen i länet.
16.2	Ja	Ja	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: Jämställdhet - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Se 8.7 och 16.1. Vårt arbete består bl.a. av att driva ett nätverk för yrkesverksamma i länet som kan möta barn som bevittnat eller utsatts för våld i nära relation.
16.3	Ja	Ja	Nej	Nej	Länsstyrelsen Västerbotten: Jämställdhet - Arbete inom delmål 4 inom den svenska jämställdhetspolitiken. Detta område knyter an till det uppdrag länsstyrelserna har att vara ett kompetens- och metodstöd till kommuner och ideella organisationer rörande våld i nära relation med syfte att verka för likvärdigt stöd i hela landet samt ökad rättssäkerhet.
16.5	Ja	Ja			
16.6	Nej	Ja			

16.7	Nej	Nej			Hållbarhetsmål 16 rymmer demokratispekter som även är relevant för miljöarbetet generellt. Två applicerbara på miljöarbetet regionalt i Sverige.
16.10	Ja	Ja	Nej	Ja	Länsstyrelsen Västerbotten: <i>Integration</i> - Länsstyrelsen arbetar med samhällsorientering för ensamkommande barn, asylsökande och nyanlända.
16.b	Nej	Nej			Hållbarhetsmål 16 rymmer demokratispekter som även är relevant för miljöarbetet generellt. Två applicerbara på miljöarbetet regionalt i Sverige. Potential finns att arbeta mer för en hållbar utveckling regionalt.
17.0	Ja	Nej			Hållbarhetsmål 17 har främst fokus på utvecklingsländerna, men aspekter av betydelse för regionalt och lokalt arbete i Sverige kan också läsas in i några av delmålen, och då även aspekter av betydelse för miljöarbetet.
17.14	Ja	Nej			Länsstyrelsen för inte politik, men för ut regeringens politik och här kan länsstyrelsen verka för goda avvägningar mellan mål och intressen för att nå en hållbar utveckling.
17.17					Delmål 17.17 handlar om samverkan och det är idag något centralt i många länsstyrelseverksamheter på miljöområdet att få till bra samverkan eller samhandling, inte minst i miljömålsarbetet.